№ 12. SOSNOWIEC, wtorek dnia 13 stycznia 1920 roku. Cena pojedyńczego egzemplarza 30 fenigów. Rok XV.

KURJER ZAGŁĘBIA

Dziennik społeczny, polityczny i literacki. Wychodzi codziennie w godzinach rannych.

PRZEDPŁATA. W Sosnowcu kwartalnie Mk. 18,00, miesięcznie 6,00, za odnoszenie do domu — — 1 mk, miesięcznie. — — —

— — [illegible]eszta w Królestwie kwart. 18,00, — — miesięcznie mk. 6.

OGŁOSZENIA. Za jeden wiersz petitu lub jego miejsce na I-ej stronie Mk. 4, w tekście Mk. 5, po tekście — reklamy Mk. 2. Nekrologi Mk. 2, Zwyczajne Mk. 1,50. Drobne 30 fenigów za wyraz, najmniej Mk. 2.

Adres Redakcji i Administracji: SOSNOWIEC, ul. Dębińska Nr. 1.

Adres dla depesz: „KURJER“ — SOSNOWIEC.

Redakcja i Administracja otwarta od 8-ej rano bez przerwy do 7-ej godz. wiecz. W niedziele — — i święta od 9-ej do 11-ej ra — —

Kierownik Literacki J. MACIEJOWSKI.

W sprawach redakcyjnych redaktor przyjmuje interesantów tylko od 12—2 w poł. i od 6—7 w.

PRENUMERATĘ i OGŁOSZENIA przyjmuje Centralna Administracja ogłoszeń Polskiej Prasy prowincjonalnej, Warszawa, Zgoda 1

Nowi kardynałowie.

Blizko półtora wieku Polska pozbawiona była miejsca w św. kolegjum. Nie dlatego, aby Stolica Apostolska mniej ważyła Rzeczypospolitą w epoce jej upadku, bo owszem dbała o nią wówczas więcej może niż wprzódy. Ale stara tradycja zwykła wiązać purpurę rzymską z niezależnością i potęgą państwa, a Polska za ostatnich Augustów rozgrodzona, pełna obcych wojsk pijaństwa i prywaty, nie nadawała się istotnie do podobnego zaszczytu. Działalność polityczna ostatniego z kardynałów, prymasa Radziejowskiego, nie zachęcała też do dawania mu następcy. I wtedy dopiero, gdy rozhukana fala kulturkamfu rzuciła prymasa Ledóchowskiego w mury ostrowskiego więzienia, nadszedł dla polskiego Kościoła moment wielkiego zadośćuczynienia. Przekreślając akt rozbioru, wymazujący Polskę z rodziny narodów, Pius IX ozdobił purpurą jej prymasa, wołając czynem tym przygnieciónemu narodowi wobec całego świata: „Jesteś!“

Kilka lat później Polska otrzymała drugiego kurjalnego kardynała w osobie paryskiego nuncjusza Czackiego, po nim zaś zaszczyceni zostali dwukrotnie purpurą książęta biskupi krakowscy. Teraz wreszcie dostojeństwo to przypada w udziale dwu dygnitarzom polskiego Kościoła, arcybiskupom Dalborowi i Kakowskiemu Godny następca tej promiennej postaci, jaką był jarosławski biskup wygnaniec, oraz spadkobierca wielkiej tradycji kardynała Ledóchowskiego przybyli do stolicy odrodzonego państwa, przynosząc mu blask nowej chwały, zadatek tej dostojnej powagi i uznania, jaki odtąd należeć się będzie ojczyźnie naszej od cywilizowanego świata.

Był czas, gdy Polska zostawiała za sobą daleko najpotężniejsze z państw w ofierze i zasłudze ku rozszerzeniu chrześcijańskiej cywilizacji. Nie mówiąc o Hiszpanji, której polityka zasłaniała etykami religijnemi egoistyczne cele, nawet najstarsza córa Kościoła, mimo wiekowej, owocnej obrony Krzyża na Wschodzie, nie przyniosła chrześcijańskiemu ideałowi tak ogromnych, a zwłaszcza tak czystych zdobyczy. Nie mieczem i nie złudą, ani egoizmem pociągnęła ku sobie Polska szereg obcych plemion, sprzęgając je w pług kulturalnej pracy. Miłością związała z sobą Litwę, miłością pociągnęła ku unji Ruś, czyniąc sobie z gdańskich i kurlandzkich niemców, z inflanckiej Łotwy, z ormian Pokucia najwierniejsze przyjacioły i sługi.

Ale miłość potrzebuje obok siebie mieć siłę, jeśli jej nie mają nadużywać. A owej drugiej cnoty Bóg nam od czasu Batorego poskąpił... I dlatego przez długi szereg lat wielkie posłannictwo cywilizacyjne Polski zdawało się zaniechanem. Zamiast wolnością i braterstwem tępić krzyżacką nienawiść i budować tam, kędy prusactwo niosło żagiew, trzeba było na zachodzie ciężko walczyć o utrzymanie istnienia, a na wschodzie znosić huragan, niszczący brutalnie wszystko, co było polskiem i katolickiem, i trwać.

I wreszcie dotrwaliśmy. Państwo polskie obejmuje dawne swe dzierżawy, przydając do nich nowe, a równocześnie otwierają się przed nimi powstrzymane na czas zadania. Nieść Ewangelję miłości, przebaczenia, praw pojedyńczego i zbiorowego człowieka, nieść ją nietylko swoim, ale i tym wszystkim, których losy splatać się mają z naszemi losami, nieść ją nawet tym, którzy nam nieśli dotąd nienawiść, spustoszenie i mord; przekonać świat, że znak Krzyża, który przyświecał niezmiennie dawnemu polskiemu rycerstwu, jest nietylko znakiem najszczytniejszej ofiary, ale i największej wolności, i potrafi ku wolności tej prowadzić górnemi szlakami nowe pokolenia rycerzy — oto posłannictwo, które czeka wskrzeszoną Polskę. I jako duchowi przywódcy w tem posłannictwie, przychodzą do nas dwaj pierwsi kardynałowie zmartwychwstałej Polski, niosąc nam błogosławieństwo Ojca chrześcijaństwa i Chrystusowe słowo: Pokój z wami!

Niechże ich naród przyjmie, jako niegdyś Piast przyjął pod swą strzechę niebieskich wysłańców, i niech, jak praojcowie naszych królów, przybycie ich przyniesie ojczyźnie naszej szczęście.

X. J. G.

Co piszą ludowcy o sobie.

Kiedy Witos kręcił przy tworzeniu rządu przez Paderewskiego i ciągle go zwodził, były minister, ludowiec, Thugutt, pisał w „Wyzwoleniu“: „Gdyby klub ludowy jasno i wyraźnie powiedział od początku, czego chce, nie trwałyby matactwa tak długo“. W środku Sejmu siedzi gromada chłopów, co się w Wiedniu („Piastowcy“) przy austrjackim rządzie uczyli sumieniem handlować. Ci w prawo ani w lewo nie ruszą, choćby Ojczyzna konała — ino czekają a wypatrują okazji do dorobku“.

Tak o ludowcach galicyjskich, tak zwanych „Piastowcach“, pisze najwybitniejszy ludowiec w Warszawie.

Gazeta „Piast“ zaś z dnia 23 grudnia pisze o thugutowcach artykuł p. t. „Warchoły“. Czytamy tam:

„Przed dwoma tygodniami zebrała się w Warszawie Rada Naczelna tamtejszego Stronnictwa Ludowego t. zw. Thugutowców. Zarząd tego stronnictwa, mający w sobie kilku wysłanników partji socjalistycznej, (do której i p. Thugutt, zdaje się, należy) postarał się o taki skład Rady Naczelnej, że Rada ta, po agitacyjnych przemówieniach p. Thugutta, p. Nocznickiego, posła Bagińskiego, p. Kosmowskiej i innych, między nimi nawet posłów chłopskich: D.ry, Smoły i Tabora, uchwaliła wezwać swoich posłów, aby wystąpili z klubu posłów P. S. L. pod prezesurą posła Witosa i utworzyli na nowo osobny klub w Sejmie“.

„P. Thugutt ma cele odmienne od ludowych. Nie kto inny, tylko p. Thugutt pisał w swoim organie, że reformę rolną należy odłożyć. Dlaczego? Dlatego, bo p. Thugutt chce jaknajszybciej rozwiązać Sejm, do którego nie wszedł, mimo, że w kilku okręgach kandydował i pójść do nowych wyborów z hasłem reformy rolnej“.

Tak to sobie publicznie w swoich gazetach prawdę o sobie piszą Witos i Thugutt, a znają się dobrze, bo tworzyli jedno stronnictwo i wspólny klub w Sejmie.

Najwyższy czas, aby lud się wreszcie poznał na farbowanych lisach, co zwią się ludowcami, i od nich stronił. Krętaczy i tych co sumieniem handlują—bo tak nazywa Thugutt Piastowców i wysłanników partji socjalistycznej, co chcą w Polsce rewolucji bolszewickiej — bo tak nazywa „Piast“ thugutowców, należy zwalczać, jako szkodników narodowych.

„Straszliwy rok" — dla pokonanej Germanji.

Któryż to rok będzie nosił tę nazwę? „Straszliwym rokiem", pisze publicysta niemiecki, Gerlach, to nie będzie rok 1919. To rok 1920. Rok ten będzie datą bankructwa Niemiec. Są długie skrawki papieru zapisane cyframi. Te cyfry mówią wszystko. Nic to, że restauracje luksusowe są przepełnione, że na balach, w teatrach, nie można znaleźć miejsca, że interesy robione w święta Bożego Narodzenia w sklepach były brylantowe.

Lecz już mamy wokół siebie mróz i głód. Skąd weźmiemy węgiel, jeśli nam zabiorą Śląsk? Nie będziemy mieli więcej węgla i żywności. Zbiór ziemniaków w wielkiej części zmarzł w ziemi, jakotaż i inne warzywa. A więcej nie będziemy mieli już złota, by płacić Ameryce za środki żywności, jeśli ich nam zechcą dostarczyć. Najciemniejszy rozdział, to ten o naszych finansach. To moment decydujący. 1920 rok przynosi nam już tę chwilę przyjemną: koalicja będzie chciała zainkasować część odszkodowania. A tymczasem w kasie nic niema. Jak wypełnić te kasy, skąd brać dochody, gdy ludzie już giną z głodu? Nawet ludzie najbogatsi muszą ograniczyć do ostatnich granic swe wydatki. Katastrofa będzie następowała po katastrofie.

Nowe podatki nas nie uratują. I to jest tragiczne. Jeszcześmy nie ominęli finansowego bankructwa. Jedyna rzecz, która mogłaby nas ocalić to byłaby radykalna amputacja, która mogłaby nas kosztować życie, ale byłaby jedynym środkiem ocalenia. Bez niej, nie ominiemy, obawiam się, losu Austrji.

Takie są dziś nastroje pessymistyczne wśród publicystów niemieckich.

Orgje paskarzy żydowskich na dworcach kolejowych.

Na skutek rozporządzenia ministra kolei—z dniem 6 tym b. m. wszelkie opłaty za bilety jazdy, przewóz ładunków etc. mają być przyjmowane wyłącznie w markach.

Ponieważ rozporządzenie to spadło zupełnie nieoczekiwanie i nie było zawczasu podane do wiadomości szerszemu ogółowi, przeto liczne rzesze podróżnych po przybyciu na dworzec znalazły się w niesłychanie kłopotliwem położeniu, mało kto bowiem posiadał marki na kupno biletów. Powstało zamieszanie, na którem świetny interes zrobili żydowscy spekulanci, którzy niewiadomo jaką drogą już zawczasu dobrze byli poinformowani o zmianie waluty—mieli więc przygotowane pieniądze w markach i biednym skłopotanym podróżnym pospieszyli z łaskawą pomocą wymieniając korony.

„Czarna giełda" kazała sobie płacić tylko po 3 korony (!) za markę, a biedacy, którym zależało na czasie — płacili—bo musieli.

Szkoda wielka, że nasze władze kolejowe wydając tak ważne rozporządzenie nie liczą się zupełnie z interesami i potrzebami szerokich warstw naszego społeczeństwa, stając się skutkiem tego pośrednią przyczyną zamieszania i wyzysku co znowu wywołuje wśród ludności słuszne zupełnie rozgoryczenie i oburzenie.

Z Górnego Śląska.

Co przejdzie do Polski bez plebiscytu.

SOSNOWIEC. W myśl traktatu pokojowego i na zasadzie umowy polsko-niemieckiej w Berlinie część powiatów Namysłowskiego i Sycowskiego graniczącego z Poznańskiem, przyznane Polsce, objęte będą przez władze polskie bez plebiscytu w ciągu dni 14-tu od daty ratyfikacji. Pozostały obszar G. Śląska podlegać będzie plebiscytowi.

Unieważnienie umów. Górny Śląsk pod zarząd ententy.

PARYŻ (PAT.) Hawas. Delegaci polscy złożyli oświadczenie wobec niemieckich, że uważają umowy gospodarcze zawarte w Berlinie zaunieważnione od chwili obecnej. Administracja Górnego Śląska przechodzi na państwa sprzymierzone.

Okropna śmierć.

ZABRZE. W browarze Händlera czyścił robotnik L. Wilczek z ulicy Zabrskiej beczki. Olbrzymie kleszcze urwały głowę nieszczęśliwemu.

Gwiazdka dla biednych

KUNATOW. Z inicjatywy Rady Opiekuńczej polskiej urządzono tu w święto Trzech Króli gwiazdkę dla biednych. Połowę sali zajęły biedne, bose i półnagie dzieci. Taki to raj zgotowali prusacy biednym dzieciom polskim przez wojnę, mającą wzmocnić potęgę i stan ekonomiczny Niemiec i Górnego Śląska.

Telegramy.

Komunikat sztabu generalnego.

(P. A. T.).

WARSZAWA, 12.I 1920.

Front litewsko-białoruski: Bolszewicy atakowali w dalszym ciągu nasze pozycje między Dubnem i Dźwiną, wprowadzając do akcji znaczną ilość artylerji, pociągi pancerne i oddziały kilku dywizji piechoty. Po kilkogodzinnej zaciętej walce ataki na całym froncie odparto, zadając przeciwnikowi dotkliwe straty, po przejściu naszych oddziałów do kontrakcji, bolszewicy ścigani przez nasze wojska, w popłochu wycofali się za linje jeziora Dryssy; wzięto wielu jeńców i zdobycz, którą jeszcze nie przeliczono. Ataki bolszewickie na wschód od Uszacza zostały przez nas odparte; na wschód od rzeki Ptyczy, nasz patrol ułański rozproszył oddział bolszewicki pod wsią Kuryń.

Front wołyński: Spokój.

O realizację korony i marki.

WARSZAWA. Sejmowa Komisja Skarbowo Budżetowa debatowała nad projektem przedstawionym przez Rząd odnośnie do realizacji korony, i wybrała podkomisję z posłem Gląbińskim na czele. Podkomitet ma dziś przedstawić komisji wnioski konkretne.

Polskę reprezentuje minister Patek.

PARYŻ. W uroczystości ratyfikacji traktatu pokojowego Polskę reprezentować będzie minister spraw zagranicznych p. Stanisław Patek.

Pozwolenie na przewóz przez Niemcy.

Biuro prasowo-informacyjne ministerstwa przemysłu i handlu komunikuje, że na przewóz towarów z Holandji przez Niemcy lub też do Niemiec potrzebne jest każdorazowo specjalne zezwolenie niemieckiego poselstwa w Hadze.

Plebiscyty.

PARYŻ.

W komisjach plebiscytowych bardzo dzielnie pracuje generał Lekand. Zna on dobrze sprawy polskie i pozostaje w ścisłym kontakcie z ministrem Patkiem, którego umiejętna praca wykazuje z każdym dniem zdrowe owoce i pożyteczne dla Polski. Generał Le Rond służy słusznej sprawie naszej z niezwykłą życzliwością. Tem więcej winno się podkreślić brak przygotowania polskich ekspertów, którychh Warszawa tutaj przysyła. Przecież ci panowie winni się dobrze nauczyć rzeczy, o których mają stanowić lub co do których mają udzielać wyświetleń.

Z misji polskiej w Paryżu.

PARYŻ. Misja polska w Paryżu stawiła do rady koalicyjnej wniosek, ażeby Polsce wolno było w Niemczech skupywać materjał wojenny.

Międzynarodowa konferencja węglowa w Katowicach.

KATOWICE W dniu 9 stycznia odbyła się w Katowicach pod przewodnictwem amerykańskiego pułkownika Nett międzynarodowa konferencja węglowa. W konferencji tej brali udział przedstawiciele wszystkich państw.

Ze strony Polski reprezentantami byli Inspektor ruchu PKP w Częstochowie radca ministerjalny p. Młynarczewski i referent Kol. P. w Częstochowie p. Borg. Przedstawiciele Min. przem. i handlu z Warszawy pp. Kamszlyk i inż. Wodkowski.

Następnie Dyrektor kopalni Renard z Sosnowca p. Zielewicz i przedstawiciel K. P. z Krakowa inspektor Dollinger.

Rozstrząsaną była sprawa przydziału węgla dla państw europejskich, następnie kwestja intensywności pracy w kopalniach w bardzo szczegółowy sposób.

Przedstawiciele doszli do pewnych porozumień, które niebawem wydadzą pożądany rezultat.

Następna konferencja wyznaczona jest na dzień 13 lutego w Morawskiej Ostrawie.

Uruchomienie komunikacji morskiej między Polską i Anglją.

NAUEN. Radj. poz. „Royal Mail Steam Facke, et. Comp." otwiera nową komunikacje morską między Holandją, Niemcami, Danją i Polską. Pierwszy parowiec „Parima" wyruszy z pasażerami i z ładunkiem towarów z Suthampton, a następnie zawinie w portach Rotterdam, Hamburg, Kopenhaga i Gdańsk, poczem odbędzie tę samą drogę z powrotem.

Czesi usuwają krzyże ze szkół.

KRAKOW. Jak donosi „Czech", dnia 2 stycznia usunięto wszystkie krzyże ze szkół praskich na rozkaz zastępcy burmistrza, Keilera. W miejsce krzyżów mają być zawieszone portrety masona Massaryka.

Nakrycie paskarzy.

LWOW. Wczoraj wieczorem urządzono obławy po kawiarniach na spekulantów, handlujących drobnemi banknotami.

Obławy, dokonane przeważnie w lokalach żydowskich dały nadzwyczajny wynik. W kawiarni „Abbazia" skonfiskowano z górą 1.500.000 kor., w kawiarni „Imperjal"—1000000 koron.

Powszechny strejk kolejarzy w Niemczech.

KATOWICE (Tel. wł.) Strejk kolejowy od soboty objął teren wszystnich kolei państwowych, niemieckich. Przyczyny strejku są według wieści istniejących charakteru ekonomicznego, a jak chcą niektórzy strejk ma na celu przeszkodzenie i utrudnienie przewozu wojsk koalicji, dążących na tereny plebiscytowe. Między innymi wczoraj i dziś nie przybył pociąg z Katowic do Sosnowca.

Głównemi przyczynami strejku są jednak komplikacje aprowizacyjne. Strejk z powodu podpisania ma być wkrótce zlikwidowany.

Groźba ogólnego strajku w Niemczech.

BERLIN (tel wł.). Strajk kolejowy na kolejach niemieckich zainicjowany jest przez elementy skrajne tak zw. lewych radykałów i obejmuje coraz szersze tereny w państwie. W Zagłębiu Ruhry, Westfalji, prowincjach nadreńskich Kolonji i Duisburgu doszło do siłowych rozruchów.

Trzy związki zawodowe kolejarzy postanowiły ująć kierownictwo strajku w swe ręce, ponieważ dotychczas w poszczególnych miejscowościach i prowincjach wybuchał on żywiołowo, a nie proklamowano go oficjalnie, ministerjum komunikacji przyznało pracownikom kolejowym wynagrodzenie w kwocie mk. 3.50 na godzinę, jednak to nie zadawalnia strajkujących. Do strajku zamierzają przyłączyć się pracownicy w przemyśle i rzemieślnicy.

Prezydent Rzeszy pociesza Niemców.

NAUEN (PAT). Rad. pozn. Prezydent Rzeszy niemieckiej wydał do ludu odezwę, w której wskazując na konieczność odstąpienia ziem wschodnich Polsce, wyraził swój żal, ale jednocześnie dodaje słowa otuchy i wzywa do zniesienia tego nieszczęścia z dumą i męskością. Prezydent dowodzi, że pomimo rozgraniczenia, pozostaną w ściślej łączności. Odezwę tę podpisali także wszyscy ministrowie Rzeszy.

Ks. Ulitzka jedzie do Paryża.

BERLIN. Znany zaprzaniec ks. Ulitzka wyjechał do Paryża, jak donoszą gazety niemieckie.

Co spowodowało klęskę Niemiec?

BERLIN. Generałowie pruscy, przedewszystkiem Hindenburg zwalają winę klęski niemieckiej na upadek ducha wśród narodu niemieckiego i na agitację przeciwwojenną wśród wojska. Przyznać nie chcą że Niemcy ulegli lepszej strategji Focha i siłom wojennym ententy

Zawiedzione nadzieje niemieckie w sprawie zmiany granic.

BERLIN (PAT) Nowa nota ententy niweczy wszelką nadzieję co do obszarów prowincji wschodnich. Wiadomo, że dnia 24 października u. r. rząd niemiecki wysłał do Rady najwyższej notę, w której prosił o rozszerzenie praw międzynarodowej komisji dla ustalenia granic niemieckich i ewentualnie o upoważnienie tej komisji do uczynienia pewnej zmiany granic wytyczonych traktatem pokojowym. Dopiero Simson sprawę tę poruszył w Paryżu i w odpowiedzi na jego krok nadeszła nota ententy z 6 stycznia, zawiadamiająca, że propozycja niemiecka jako przeciwna traktatowi wersalskiemu, nie może być przyjęta.

Kronika telegraficzna.

— Posłem polskim w Berlinie mianowany został były poseł do rosyjskiej Rady Stanu, Szebeko.

— Urzędnicy państwowi w najbliższym czasie mają ofiarować jedną godzinę więcej pracy ze względu na konieczność wzmnożenia działalności dla potrzeb kraju.

— Poznańskie, jak informują, złoży dla skarbu polskiego sześć miljonów w złotej i srebrnej monecie. Wielki to przykład dla całego narodu polskiego.

— Zapowiedziana konferencja biskupów odbędzie się we Fuldzie dnia 20 i 21 bm. pod przewodnictwem ks. biskupa wrocławskiego kardynała Bertrana. Na konferencji omawiana będzie sprawa nauczania religji oraz zmiany granic djecezjalnych, spowodowane postanowieniami traktatu pokojowego.

— Stany Zjednoczone gwarantują, swoją opiekę nowoutworzonym państwom narodowym w środkowej Europie, jednakże odmawiają tej opieki innym członkom, Ligi Narodów to znaczy mocarstwom europejskim, Rosji itp.

— Wielki dziennik angielski polityczny „Montreal Daily Star" ustanowił naczelnym swym redaktorem politycznym pannę Izabelę Car. Panna Car liczy dopiero 20 i kilka lat i powróciła niedawno z Serbji, gdzie była dla tej samej gazety reporterką i sprawozdawczynią wojenną; jest ona pierwszym politycznym redaktorem w Anglji.

Zwalczanie bolszewizmu.

W celu uchronienia kraju od anarchji bolszewickiej, idącej ze Wschodu, w stolicy a nawet i na prowincji czynione są najrozmaitsze wysiłki instytucji społecznych i osób dobrej woli w celu szerokiego uświadomienia ogółu społeczeństwa o zgubnych skutkach tego wpływu wschodniego na nasze stosunki.

W tym też celu grono instytucji i osób zwołuje ogólno-krajowy Zjazd na 17, 18 i 19 stycznia do Warszawy przedstawicieli instytucji społecznych, pracujących w kraju w kierunku oświatowym, filantropijnym, ekonomicznym i t. p. i w szeregu referatów, przy pomocy prac w specjalnych komisjach, chce obmyśleć sposoby i środki walki przejawami bolszewizmu w Polsce. Niezawodnie Zjazd wzbudzi szerokie zainteresowanie i prowincja w nim weźmie udział.

Program Zjazdu dzieli się na trzy części: w dziale ogólnym omawiane będą sprawy teoretyczne bolszewizmu, jako to jat t...ego, geneza, stosunek do komunizmu, powód powstania, sposoby zastosowania i metody, oraz stanowisko Polski bezt...rvczne i stosunek bolszewizmu do chrześcijaństwa.

W drugim dziale, specjalnym, będzie omówiona walka społeczeństwa z bolszewizmem, jej metody na polu oświaty ekonomicznym, wśród żołnierzy itp.

W dziale trzecim — walka Państwa z bolszewizmem.

Sekretarjat Komitetu Organizacyjnego Zjazdu mieści się w Radzie Głównej Opiekuńczej w Warszawie, Jasna 32 (Plac Dąbrowskiego 6).

Prace Zjazdu mają być drukowane i następnie obficie mogą być wyzyskane dla uświadomienia społeczeństwa na prowincji.

Z RADY MIEJSKIEJ.

XXI plenarne posiedzenie Rady Miejskiej odbędzie się we czwartek dnia 15 stycznia 1920 r. w sali posiedzeń Rady Miejskiej o godz. 5 ej po południu.

Porządek dzienny:

1) Wniosek klubu radnych P. P. S., w sprawie rozpoczęcia prac przygotowawczych dla przeprowadzenia drogi, łączącej miasto z dzielnicą Srodula.
2) Wniosek klubu radnych P. P. S. w sprawie odstąpienia miastu placu kolejowego pomiędzy ul. Starososnowiecką i Nową dla urządzenia miasta.
3) Wniosek klubu radnych P. P. S. w sprawie doprowadzenia do stanu mieszkalnego domów niewykończonych i wymagających remontu.
4) Wniosek Magistratu o uchwalenie 25 proc. dodatku drożyżnianego dla pracowników miejskich.
5) Wniosek Magistratu o zatwierdzenie etatu dla ogrodnika miejskiego
6) Wniosek Magistratu w sprawie doprowadzenia do porządku chodników miejskich.
7) Wniosek Magistratu w sprawie uchwalenia ordynacji podatkowej do pobierania podatku od dochodu i od majątku na rok budżetowy 1919 i 1920.
8) Wniosek r. Barańskiego i tow. w sprawie naprawienia ul. Zagórskiej
9) Interpelacja rr. Judenherca i Narcyza odnośnie uchwały z dnia 13 listopada 1919 r. w sprawie podziału mąki kontygensowej do wypieku chleba.
10) W sprawie rewizji uchwały z dnia 13 listopada 1919 r. dotyczącej zaopatrzenia ludności miejskiej w węgiel na zimę.
11) Wniosek Magistratu o nabycie posesji na pomieszczenie biur Magistratu.
12) Wniosek Magistratu o nabycie posesji Sternickiego.
13) Wybory. a) 1 członka i 1 zastępcy do Komisji Organizacyjnej Budowy Tramwajów w Zagłębiu Dąbrowskim, b) 4 członków i 4 zastępców do miejscowej Komisji świadczeń wojennych, c) 10 ławników i 10 zastępców do Sądu Pokoju.

KRONIKA.

— Plany zaopatrywania Zagłębia przez Min Aprowizacji. Zagłębie węglowe chrzanowskie i dąbrowskie otrzymają miesięcznie wedle planu ministra 232 wagonów mąki, 30 wagonów kaszy, 31 wagonów ow. strączkowych, 15 wagonów tłuszczów, 22 wagonów cukru i 18 wagonów soli.

Nadto wchodzić będzie dostateczna ilość nafty. Materjały włókniste przerabia się w Łodzi. Aby przyjść z pomocą górnikom w zakupie obrań, rząd udzieli im kredytu w wysokości 400 mk. na górnika, na przeciąg najwyżej 6 miesięcy, za gwarancją właścicieli kopalń.

— Z Komitetu obrony Slązka. Staraniem komitetu obrony Slązka ukazały się 3 broszury, poświęcone plebiscytowi na Górnym Slązku. Jest to zapowiedź dalszych publikacji, które w związku ze zbliżającym się plebiscytem komitet ma zamiar podjąć w większych rozmiarach.

Na razie notujemy książeczkę B. Limanowskiego p. t. „Polityka wynarodawiająca rządu pruskiego w stosunku do ludności polskiej", profesora A. Szelkowskiego p. t. „Co Slązk zyska na przyłączeniu do Polski" i T. Radlińskiego p. t. „Dlaczego w Polsce było źle".

Szczególnie ta ostatnia broszura popularnie i treściwie, a w szczególności w sposób odpowiedni dla ślązaków ułożona, prostuje niedorzeczności o Polsce, rozsiewane przez nieprzebierającą w środkach agitację niemiecką i w świetle idei polskiej przedstawia szkicowo zarówno rozwój przyszły gospodarczy, jak i polityczny.

Wszystkie wydawnictwa komitetu obrony Slązka są do nabycia w lokalu komitetu, Warszawa. Marszałkowska 74 oraz w drukarni „Ogniwo" (ul. Hortensji 7).

— Wykaz pracowników poszukujących pracy, zgłoszonych w Państwowym Urzędzie Pośrednictwa Pracy w Sosnowcu po. 27-XII-1919 roku przewiduje: biuralistów 101, biuralistek 124, razem 225; maszynistek 28; nauczycielek 10, razem 10; ochroniarek 16; pielęgniarek 2; felczerów 1, sklepowych 7, sklepowe 81, razem 88; inż. mech. 4, inż. elek. mech. 2 techników 7, techn. elek. mont. 4. techn. kop. 2, magazynierów 10.

— Przewóz węgla końmi. Przejeżdżając wieczorem przez Siewierz zauważyliśmy znaczną ilość wozów z węglem. Objaśniono nas, że do Częstochowy, Wielunia, Radomska specjalnie wożą węgiel gdyż Krakowsko Warszawska linja na odległości ku Piotrkowi nie może obsłużyć pobliskich miejscowości. Bardzo jest pożądanym przeprowadzenie w bieżącym roku linji kolejowej od Zagłębia przez Siewierz, Koziegłowy ku Częstochowie, Wieluniowi. Szal na ceny wzrosły na węgiel wogóle. Łagiska kopalnia, wydzierżawiona żydowi Zmigrodowi ma ogromny odbyt, po kilka dni czekają wozy, no i Zmigrod robi czarno-kamienno kokosowy interes. Czyż nie znajdzie się w Polsce dzierżawca Polak na węgiel łagiski? Obecnie ustanowiono ceny po 20 mar. za korzec. Zapytujemy Państwowy Zarząd węglowy czy to jest możliwym?

— Echa samobójstwa oficera górnośląskiej P. O W. Podpor. Ostoja-Stonawski, który w ubiegłą sobotę postrzelił się, znajduje się obecnie w szpitalu miejskim przy ul. Aleja. Lekarz szpitala orzekł, że życiu denata poważne niebezpieczeństwo nie grozi, o ile w ciągu dni najbliższych nie zajdą komplikacje, wróci on szybko do zdrowia. Kula przeszyła głowę samobójcy na wylot, wchodząc w okolicy prawej skroni a wychodząc z lewej strony w tejże okolicy głowy. Motywy samobójstwa są natury czysto osobistej i w związku z rozporządzeniem władz sądowych w Poznaniu, które doszło do wiadomości podporucznika Stonawskiego.

— Paskarze—przemytnicy. W dn. 30 grudnia ub. r. w czasie obławy na pograniczu w obrębie II go komisarjatu policji dokonanej przez funkcjonarjuszy

tegoż komisarjatu: komisarza p. Janika st. przodownika Lubowieckiego i posterunkowego Radoszewskiego przyłapano kilku żydów, którym odebrano 500 mk. srebrnych niemieckich i 42 szt. skór surowych, niewyprawionych ukrytych na pasach. Pieniądze i skóry skonfiskowano. Żydów aresztowano.

— Znaczna konfiskata srebra i złota na ul. 3-go Maja. W dniu 11 b. m. o godz. 7 wieczorem posterunkowi II go komisarjatu policji Kutarba Jan i Tomczyk Józef zatrzymali na ul. 3 Maja izraelitę Mojżesza Pocha z ulicy Modrzejowskiej, który szedł od dworca W. W. mając przy sobie ukryte: 800 rubli srebrem i 877 półrublówek srebrnych oraz 180 mk. pruskich srebrnych, 170 sztuk dwumarkówek srebrnych niemieckich, 300 półmarkówek srebrnych, 8 trzechmarkówek, 8 pięciomarkówek, 3 dwukoronówki, 85 sztuk srebrnych piętnastokopiejkówek, 120 marek złotych niemieckich (w 20 tomarkówkach i 19 złotych dziesięciomarkówek. Pieniądze mu skonfiskowano a Pocha aresztowano i osadzono w areszcie przy ul. Towarowej.

Zaznaczamy z przyjemnością czujność policjantów 2 go komisarjatu i jeszcze raz podkreślamy, że konieczne są rezresalja przeciwko łupieżcom i notorycznym „szmuglerzom", okradającym skarb Polski.

— Też uczciwość!.. W ubiegłą środę komisja cechowych majstrów rzeźniczych pp. Romana Górskiego, Leonarda Mazurkiewicza, Bronisława Konicznego i Kukiery, w asyście kontrolera Magistratu; dokonała kontroli wyrabianych a sprzedawanych w jatkach i sklepach wędlin pod względem jakości.

U niektórych z masarzy zauważono kiełbasy z domieszką mąki (tak zwane erzatze, które w swoim czasie szły poza kordon a którymi karmili się krzyżacy).

— Smiertelność w mieście naszem i okolicy, na tle grasujących hiszpanki i tyfusu, wzmogła się w dniach ostatnich. Oto onegdaj mieliśmy 8 pogrzebów a wczoraj 9 w różnych dzielnicach i okolicach miasta. Pogrzeby są dziś u nas na porządku dziennym. Magistrat w celach bezpieczeństwa publicznego, wydał rozporządzenie, na mocy którego, osoby przybywające do miasta, osobliwie z Galicji, muszą podlegać oględzinom lekarskim, dezynfekcji i kąpieli. Dezynfekować należałoby też miejsca i lokale publiczne: dworce kolejowe, teatr, kinematografy, cukiernie, kawiarnie itp.

— W bufecie Związku Żelaznego na Pogoni przy ul. Maciejskiej, za wszystko każe sobie właściciel zbyt słono płacić nie wyłączając i złego gatunku papierosów, natomiast kieliszków i szklanek nawet dobrze myć się nie stara, podając w takowych napoje, bez zachowania elementarnych zasad hygieny.

Widocznie stali bywalcy tamtejsi są mało wybredni, jeżeli nawet na jednym z balów tego nie dostrzegli, co się właśnie silnie rzucało w oczy gościom rzadko tam bywającym.

Mycie niestaranne szklanek po piwie i herbacie to zresztą słabość wielu naszych jadłodajni, piwiarni i nawet bufetów na dworcach kolejowych.

— Teatr H. Czarneckiego. Dziś czynny jest w Dąbrowie, gdzie wystawia operetkę, wywołującą kaskady śmiechu: „Pannę w koszarach" w roli tytułowej z p. Leonowicz.

W środę wsłuchiwać się będziemy w przepiękną muzykę Falla i podziwiać egzotyczną „Różę Stambułu". Malownicza ta operetka jest obecnie grana w Warszawie w teatrze Nowości, gdzie osiągnęła rekordowy sukces. Nic też dziwnego, że środowe przedstawienie zainteresowało naszych melomanów.

W czwartek premiera „Urlop maltański". Przewyborna ta farsa, nie grana dotychczas na scenie naszej, zapowiada się bardzo dobrze, a próby pod reżyserją p. Winiarzkiewicza idą w całej pełni.

W piątek w Dąbrowie „Cygańska miłość".

W sobotę premjera: Lehara „Ewa".

W niedzielę po południu „Wesoła para", wieczorem „Żołnierz w klasztorze" po raz pierwszy.

Bilety na powyższe przedstawienia kasa teatralna w kantorze W-go Rucińskiego już sprzedaje.

Mówią w Sosnowcu...

Mówią, że tutejszy Urząd do Walki z Lichwą i Spekulacją zamierza wkrótce poczynić starania u rządu celem wysiedlenia 50 proc. kupców podejrzanych o spekulację.

Mówią i to głośno, że niektórzy, znani z ul. 3 maja, apelujący do serc litościwych żebracy beznadziejni, niezadowoleni są, że p. Leski niema już papierosów amerykańskich po marce i że wódka podrożała.

Mówią dalej, że P. U. Z. A. P. P. w... Katowicach niektórym naszym rzeźnikom i ich pomocnikom agentom przyśle listy pochwalne i krzyże żelazne „za energiczne współdziałanie" w aprowizacji uciśnionej niemczyzny".

Mówią wreszcie, że czasem, jak dają mało to się trzeba obrzać ale jak dadzą więcej, to się bierze, o czem wróble zaświergoliły nad pewnym gdzieś tam urzędem celnym a mocno świergolą na niektórych stacjach, co słyszał

Z Będzina.

Walka z rzeźnikami.

Urząd walki z lichwą komunikuje: Ludność miasta Będzina ostatnimi czasy przechodziła nową plagę wytworzo-

ną przez niektóre krwiożercze osobniki, a mianowicie: Rzeźnicy ostatnimi czasy postanowili ogłodzić zupełnie ludność miasta Będzina z mięsa. Sprowadzone bydło zostaje bite w Będzinie lub Sosnowcu, następnie rozmaitemi drogami przewożone przez tych „obywateli" do Prus. Wszelkie usiłowania Urzędu walki z lichwą i spekulacją rozbijały się o twardy mur tej orgji. Aż oto onegdaj dnia 9 b. m. w Urzędzie walki z lichwą i spekulacją odbyło się doraźne posiedzenie z udziałem Starostwa, Magistratu, Policji itd. celem wspólnej narady i położenia veta tej orgji. Po krótkiej energicznej naradzie wybrano Komisję, złożoną z pp. prezydenta m. Będzina, Referenta Aprowizacji p. Kulikowskiego, p. Naczelnika Urzędu walki z lichwą i spekulacją i obywatela p. Tennenbauma, którzy mieli w niedzielę dnia 11 bm. opracować rozporządzenie tyczące się uboju, transportu i sprzedaży bydła i trzody, które nareszcie ukręci łby tym hyjenom. Rozporządzenia to po opracowaniu zostanie podane do wiadomości ogółu. W tych dniach ma się odbyć podobne posiedzenie z udziałem przedstawicieli miasta Sosnowca.

Z Dąbrowy.

Z Koncertu.

W dniu 10 bm. odbył się w Dąbrowie koncert z częściowym dochodem na rzecz żołnierza polskiego.

Prof. Mazurkiewicz wykonał na skrzypcach, solo, z akomp. fortepjanu z brawurą koncert H Wieniawskiego D-moll, Koncert podwójny Bacha. „Kaprys„—Kreislera, Preludjum i Allegro Paganini—Kreislera i „Melodje Cygańskie" Sarassatego.

Artystę przyjęto frenetycznemi oklaskami. Błyskotliwa technika i szeroki ton złożyły się na porywającą chwilami słuchaczów grę wirtuozowską. Spiew p. A Szafrańskiej, która ślicznie wykonała arje: z „Proroka", „Carmen" i „Hrabiny", oraz pieśni Moniuszki, Karłowicza i „Mów do mnie jeszcze"... Rutkowskiego, czarował słuchaczów, zdradzając wielką technikę głosową niemałe zdolności interpretatorskie i dobrą szkołę artystki, posiadającej miły i ładnie brzmiący głosik. Bardzo dobry i kunsztowny, na wysokości prawdziwie artystycznej, był akompaniament, spoczywający w rękach utalentowanej p. St. Nowakowej.

Całokształt koncertu nie pozostawiał nic do życzenia.

W powiększonym komplecie w dniu 23 b. m., odbyć się ma podobny koncert w Sosnowcu.

Obwieszczenie.

Na podstawie artykułów 299 Ustawy Sejmowej z dnia 27/XI 1919 o spisie podoficerów, ogłoszonej w Dzienniku Praw Państwa Polskiego Nr. 92 z dn. 11/XII 1919 zostaje zarządzony spis

wszystkich b. podoficerów

narodowości polskiej, którzy nie przekroczyli 45 lat życia i zamieszkują w b. Królestwie Polskiem, w Galicji prócz powiatów: Stryjskiego, Żydaczowskiego, Kałuskiego, Doliniańskiego, Skolskiego, Stanisławowskiego, Bohorodczańskiego, Tłumackiego, Złoczowskiego, Kamioneckiego, Brodzkiego, Zborowskiego, Radziechowskiego, Brzeżańskiego, Przemyślańskiego, Bobreckiego, Rohatyńskiego, Kossowskiego, Śniatyńskiego, Czortkowskiego, Borszczowskiego, Buczackiego, Husiatyńskiego, Zaleszczyckiego, Horodeńskiego, Tarnopolskiego, Zbaraskiego, Skałeckiego, oraz w powiatach: Bielskim, Sokólskim i Białostockim.

Rozkaz ten obejmuje wszystkich tych, którzy posiadają stopnie podoficerskie bez względu na to w jakiej obcej armji lub polskiej formacji wojskowej stopnie te uzyskali.

Objęci powyższym rozkazem zgłoszą się dnia 20 stycznia 1920 r. u Oficera Ewidencyjnego powiatu, w którym zamieszkują, względnie w Powiatowej Komendzie Uzupełnień, celem rejestrowania. Zgłaszający się winni przynieść ze sobą wszystkie dokumenty, stwierdzające ich tożsamość, datę urodzenia i posiadany stopień podoficerski. Prócz tego winni przedstawić dokument stwierdzający ich sytuację rodzinną, kawaler, żonaty, dzietny, ile dzieci, ich wiek i t. d.

Zarejestrowanym wydadzą Oficerowie Ewidencyjni odpowiednie zaświadczenia.

Kto z podlegających spisowi nie stawi się u O. E. względnie w P. K. U. będzie, w myśl art. 3 tejże ustawy karany przez Powszechne Sądy Karne więzieniem do lat 2 ch, zaś na obszarze, na którym obowiązuje Kodeks Karny austrjacki aresztem ścisłym do 2-ch lat. Oprócz tego straci on swój stopień podoficerski.

2030 **OSTROWSKI m. p.**
Major i Komendant P. K. U. 11 pp. w Będzinie.

OBWIESZCZENIE.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Sosnowcu Jan Pietruszkiewicz w Sosnowcu przy ulicy Starososnowieckiej Nr. 46 zamieszkały, na zasadzie art. 1141, 1148, 1149 i 1570 Ust. Post. Cyw. podaje do publicznej wiadomości, że 16 Kwietnia 1920 r. o godzinie 10 przed południem w sali posiedzeń Sądu Okręgowego w Sosnowcu odbędzie się sprzedaż z publicznej licytacji w drodze działów nieruchomości miejskiej w Sosnowcu przy zbiegu ulic Niemieckiej i Targowej oznacz. Nr. polic. z ulicy Niemieckiej 7, a Targowej 19, hip 634 należącej niepodzielnie do Joachima Józefa Zająca w dwudziestu siedmiu dwudziestych ósmych niepodzielnych częściach i do nieletnich Rywki, Abrama-Luzera i Estery Ryńskich w jednej dwudziestej ósmej niepodzielnej części, składającej się z placu przestrzeni 734 sążni kwadratowych i wzniesionych na nim zabudowań. 1) murowanego domu mieszkalnego, 1 piętrowego frontowego, 2) murowanego parterowego domu mieszkalnego frontowego, 3) murowanego 1 piętrowego w części 2 piętrowego domu mieszkalnego frontowego. 4) drewnianej parterowej budki na skład węgla frontowej przy ulicy Niemieckiej i innych zabudowań gospodarczych wymienionych w opisie

Nieruchomość ta w posiadaniu zastawnem ani też dzierżawnem nie znajduje się, ma urządzoną księgę hipoteczną Nr. 634, przechowywaną w archiwum Sosnowieckiego wydziału hipotecznego, obciążona jest długami hipotecznemi na sumę 30978 rb. 30 kop. z procentem i kosztami oraz kaucją i innemi ograniczeniami, wykazanemi w działach III i IV wykazu hipotecznego, wyznaczona jest na sprzedaż na żądanie pełnowocnika Joachima-Józefa Zająca adwokata Wiktora Jędrzejewskiego w drodze działów i oszacowana jest na sumę 60.000 marek od której to sumy rozpocznie się licytacja.

Każdy, życzący wziąć udział w licytacji obowiązany jest złożyć kaucję w ilości 6000 marek.

Dokumenty odnoszące się do sprzedaży przejrzane być mogą w kancelarji prowadzącego sprzedaż Komornika w godzinach przyjęć, a w dniu licytacji w kancelarji Wydziału Cywilnego Sądu Okręgowego w Sosnowcu.

Komornik Sądowy *Jan Pietruszkiewicz.*

Sosnowiec, dnia 31 Grudnia 1919 roku. 2023

DROBNE OGŁOSZENIA

Posady i prace.

Rysownia i pracownia haftów artystycznych białych i kolorowych. Przyjmuje uczennice M. Brzozowska Małachowskiego 4. 1890

Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy Sadowa nr. 6 poleca służbę domową, rzemieślników, a także niewykwalifikowanych robotników i robotnice, kandydatów do terminu oraz rutynowanych biuralistów, biuralistki, maszynistki techników i t. p. Pośrednictwo bezpłatne. 1305

Wszelkie roboty mechaniczne i niklowanie przyjmuje firma Baran i Edelman. 1976

Potrzebny pisarz drzewny. Oferty do redakcji Kurjera pod A. B. 2021

Kupno i sprzedaż.

Krzesła od 18 marek łóżka od 75, szafy, otomany, rozmaite meble przedmioty. Kupuje i sprzedaje ulica 3 go Maja Nr. 18. Luśniak i Idaczek. 1672

Beczek każdą ilość po smole smarach kupi B. Pełka, Sosnowiec — Pogoń ul. Długa Nr. 34 1727

Blaszanki po słoninie amerykańskiej na wyrób kupuje zakład blacharski B. Pełka. Pogoń Długa Nr. 34. 1965

Natychmiast kupię Kurjary Zagłębia z czwartku dnia 11 grudnia Nr. 294, z wtorku dnia 16 grudnia Nr. 298 i z czwartku dnia 18 grudnia Nr. 301. Administracja Kurjera Zagłębia. 1977

Polski Zakład Zegarmistrzowski B. Rutkowski Będzin Kołłątaja 17 poleca duży wybór ściennych i kieszonkowych zegarków oraz reperacja. Również duży wybór harmonji chromatycznych i dwurzędowych. Reperacja i przeróbka tychże. 1983

Na karnawał w wielkim wyborze kwiaty artystyczne, kotyljony, wachlarze, dżety, galony, perełki oraz wszelka galanterja męska i damska. A. Holewińska 3 Maja 24. 2028

Rb 4000 Pożyczki Państwowej jest do odstąpienia. Zgłoszenia przyjmuje Kurjer Zagłębia pod „M. M". 2025

Różne.

Poszukuje się Mk. 15000—20000 na I numer hipoteki. Lokata pewna. Wiadomość w Administracji Kurjera. 2005

Zgubiono kołnierz skunksowy z firmą Chowanczak — Warszawa w niedzielę o 7 i pół wieczorem, jadąc ulicami od placu Kościuszki, Szeroką, Dietlowską, Trzeciego Maja, Małachowskiego do domu Nr. 26 przy tej ulicy. Uczciwy znalazca raczy oddać za sowitą nagrodą do Sz. Rudowskiego przy ulicy Szerokiej Nr. 12. 2026

Zgubiono czerwony notes, w którym były papiery wojskowe, mianowicie: legitymacja żołnierska, świadectwo ukończenia szkoły podoficerskiej, dokument podróży na urlop bezterminowy, metryka i kopia z niej, wydane na imię Bolesława Mruka. Znalazca raczy oddać do Administracji Kurjera. 2031

Zgubiono paszport na imię Katarzyna Dudzikowska, wydany przez naczelnika pow. Miechowskiego. 2024

Zgubiono legitymację tymczasową, wydaną przez Magistrat Sosnowiecki, na imię Marjanny Pytlik. Znalazca raczy odnieść do Administracji Kurjera. 2027

Maturzysta poszukuje mieszkania przy rodzinie. Nauka dzieci rodziny bezpłatnie. Oferty składać w Kurjerze pod A. 10. 2013

Wydawca: ANTONI MAZURKIEWICZ. Tłoczono „KURJERA ZAGŁĘBIA" ul. Deblińska Nr. 1.